

Tom Malmquist (vert. Janny Middelbeek-Oortgiesen): 'Elk moment leven we nog - In de week dat zijn dochter wordt geboren, overlijdt zijn vrouw'. Uitgeverij Ambo/Anthos, Amsterdam 2016. ISBN 9789026334887. Zie ook: www.amboanthos.nl (Acute Leukemie/ Bevallingsproblemen/ Ziekenhuisopname/ Emoties/ Dood/ Rouw/ PO)

Soort boek/Ziekte/Stijl:

In dit boek van 273 pagina's beschrijft Tom zowel wat er voor, tijdens als na de ziekenhuisopname van Karin gebeurde. Zo schrijft hij onder andere over de ontmoeting met Karin, over eerdere gesprekken die ze hebben gehad, over de diagnose acute leukemie en over het leven na Karin.

“In maart 2012 krijgt Karin, de vriendin van Tom, te horen dat ze acute leukemie heeft. Ze is dan 33 weken zwanger. Wat volgt is de ziekenhuisopname en de aansluitende hectische periode waarin dochter Livia met een keizersnede ter wereld komt maar Karin zelf overlijdt. Tijdens deze week maakt Tom voortdurend aantekeningen `voor Karin, voor later', om grip te kunnen houden op de situatie in de hoop op haar herstel. Na de dood van Karin wisselen terugblikken op hun gelukkige leven samen zich af met fragmenten over Toms pogingen om als kersverse vader een bestaan met Livia op te bouwen.” - Samenvatting van <http://www.amboanthos.nl/boek/elk-moment-leven-we-nog/>

Over de schrijver:

Tom Malmquist is in 1978 in Zweden geboren. Hij gold in zijn tienerjaren als een groot ijshockeytalent, werd later muzikant en heeft twee dichtbundels gepubliceerd. *Elk moment leven we nog* is zijn prozadebuut. - <http://www.amboanthos.nl/auteur/tom-malmquist/>

Tom zijn eerste dichtbundel publiceerde hij in 2007, waarin hij reflecteert op zijn jeugd als ijshockeyspeler. Zijn tweede dichtbundel publiceerde hij in 2009 en het huidige boek werd in Zweden in 2015 gepubliceerd.

Korte beschrijving:

Het boek begint met een beschrijving van de ziekenhuisopname van Karin, tot aan haar overlijden toe. Hierna wisselen momenten van voor en na de ziekenhuisopname zich af. Zo beschrijft Tom zowel mooie momenten als momenten van ruzie met Karin, beschrijft hij het opvoeden van Livia en alle obstakels waar hij tegenaan loopt doordat hij niet met Karin was getrouwd.

Wat viel op:

Opvallend is dat het boek geen gebruik maakt van aanhalingstekens. Geregeld komt het voor dat zin één door persoon één gezegd is en de volgende zin door persoon twee.

Verder valt op dat het boek niet zozeer uit duidelijk onderscheiden hoofdstukken staat (hoofdstuk 1, 2, etc.). Het boek maakt gebruik van witregels om onderscheid te maken. Zo kan het ene stuk dan gaan over de periode voor de ziekenhuisopname, terwijl het tweede stuk een deel van de periode na de ziekenhuisopname van Karin beschrijft.

Tot slot is het opvallend tegen hoeveel weerstand Tom oploopt. Niet alleen in het ziekenhuis, maar ook erbuiten, als Livia geboren is.

Citaten:

Blz. 51: “Hoe gaat het met je, Tom? vraagt hij. Wat moet ik daarop zeggen? Ja, zeg jij het maar. Het is oké, zeg ik. Je hoeft geen dokter te zijn om te zien dat je het zwaar hebt, een verhoogde adrenalineproductie, alle symptomen uit het boekje, grote pupillen, snelle bewegingen, een flakkerende blik. Dat klinkt zoals ik normaal ben, anders had ik me beledigd gevoeld, antwoord ik. Tom, ik zeg dit vooral omdat je jezelf niet moet vergeten. Ik begrijp het, bedankt. Callmer wendt zijn hoofd af en legt iets uit aan de specialisten in opleiding, hij wijst met een ballpoint in hun mappen. Een koud schijnsel van de tl-balken aan het plafond. Ik ben erop voorbereid dat Karin het niet gaat redden, zeg ik.”

Blz. 117: “Op de mat liggen twee brieven. De ene is reclame voor stenen van Enskede Grafonderhoud en belooft: 25 JAAR GARANTIE OP HET STEENMATERIAAL. In de bijgevoegde brochure staan foto's en prijzen van grafstenen. Zwart graniet: 18.050 kronen. Blauw labrador: 19.500 kronen. De andere brief is van de Raad voor de Kinderbescherming, die eist dat ik aangifte doe van de schulden en bezittingen van de 'meisjesbaby Onbekend Lagerlöf'.”

Blz. 166: “Het patiëntpolsbandje wordt een gevoelige kwestie. Eronder ontstaat eczeem. Toch wil Karin het bandje niet afdoen. Soms word ik wakker van haar gekrab. In een van die nachten vraag ik haar om het weg te gooien. Ze keert me de rug toe en mompelt iets als dat ze stress krijgt bij de gedachte aan Midzomer. Het duurt nog een halfjaar voor het Midzomer is, betoog ik. Ik weet dat jij er ook moeite mee hebt, Tom, antwoordt ze. Je moet mijn naam niet op die manier uitspreken, dat klinkt zo verrekte formeel. Oké. Heb je pijn? vraag ik. Het is voor mij belangrijk dat ik dat kan zeggen, zegt ze. Het belangrijkste is dat je thuis bent, antwoord ik. Ludvig is bij me weggegaan toen ik die hersenbloeding kreeg. Ludvig? Ja, zegt ze. Je oude ex? Het werd te ingewikkeld, voegt ze eraan toe. Oké, dus 'het' ben jij, en 'ingewikkeld' is zeker een eufemisme? Hij is ook maar een mens, antwoordt ze. Heeft je therapeut dat soms gezegd? Hou op, zegt ze. Heb je pijn, moet ik een tabletje halen? Nee, zegt ze en ze vervolgt: De cyste kwam van het Gamma Knife, dat hebben de artsen gezegd. Ze staart omhoog naar de bodem van de hoogslapen maar trekt het dekbed abrupt over haar hoofd als ik het bedlampje aanknip. Doe uit, steunt ze, en ik doe het uit.”

Recensies/Extra:

3/5 sterren. “Elk moment leven we nog is een persoonlijk relaas van iemand die voor het leven getekend is. Tom schreef het ongetwijfeld als onderdeel van zijn verwerking. (...) Hij schrijft erg gedetailleerd. Alles wat er gebeurt, alles wat de dokters vertellen, wil hij weten en schrijft hij op. (...) Het gaat wat te ver. Tom draaft door in deze gecompliceerde beschrijvingen, die voor hem wellicht een houvast zijn, maar voor de lezer voor verwarring zorgen. Dit laatste wordt nog extra versterkt doordat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen de (vele) dialogen in het verhaal en het beschrevene. Zo ontstaan er gebreide zinnen waarbij je goed moet opletten wie wat zegt.

Elk moment leven we nog is een ontroerende treurzang. Het is persoonlijk, eerlijk, hartverscheurend en bizar. Verwacht geen vrolijkheid, want somberheid is troef. Wat is ook het enige wat past bij dit verschrikkelijke hartzeer.” – Recensie Mads Bruynesteyn (<https://www.hebban.nl/recensies/mads-bruynesteyn-over-elk-moment-leven-we-nog>)

“Wat een openhartige schrijfstijl heeft Tom Malmquist, hij is open, eerlijk en schroomt niet om zijn verhaal te vertellen. De emoties proef je tussen de regels door. De onmacht, de angst en het pure verdriet. Het boek is wat rommelig geschreven; je vliegt tussen heden en verleden, maar dat is niet erg. (...) Dit boek is puur. Puur in zijn openheid, puur in de echtheid. Je kunt als lezer niet anders dan vol empathie verder lezen met een brok in je keel, maar ook vol respect voor de manier waarop Tom dit verdriet draagt en deelt met de lezers van zijn boek. Dit is zo'n boek wat je bij blijft, waarover je na gaat denken.” – Recensie Moon (<https://mustreadsornot.com/2016/09/22/een-verhaal-wat-je-raakt-zo-open-en-eerlijk-elk-moment-leven-we-nog-tom-malmquist-amboanthos/>)

“Het boek heeft, onder andere door het ontbreken van aanhalingstekens en de wisselingen tussen heden en verleden, een indrukwekkende snelheid. Alsof je vanaf de eerste pagina op een voortdurende trein bent gesprongen, maar van alle kanten aanvoelt dat er een noodstop aankomt.” – Artikel in het medisch contact (<https://mustreadsornot.com/2016/09/22/een-verhaal-wat-je-raakt-zo-open-en-eerlijk-elk-moment-leven-we-nog-tom-malmquist-amboanthos/>)